

eP Tema del dia

Consum i salut

Pàgines 2 a 4

UN COMERÇ EN HORES BAIXES

Fulgor i mort del cigarret electrònic

El negoci va créixer d'un dia per l'altre i ha punxat encara més ràpidament

SERGIO DELGADO
BARCELONA

Fa tot just tres anys, molts es van sorprendre al veure com «florien» en moltes ciutats d'Espanya nombroses botigues que es dedicaven a un negoci fins llavors desconegut: la venda de cigarrets electrònics. Un sector que mitjançant el boca-orella, durant els primers mesos, va començar a popularitzar-se i a ser rendible. La fórmula de l'èxit: la poca inversió necessària i la promesa d'uns beneficis sucusos i ràpids.

Un inici triomfal que va aconseguir crear grans expectatives. Però sembla que ara el boom s'ha vaporitzat. «L'any 2013 es van disparar les obertures, però a causa de les notícies negatives al voltant dels e-cigarrets, de la crisi i de la falta de professionalitat d'alguns comerços, aquest primer semestre de l'any hi ha hagut molts tancaments», explica l'Associació Nacional del Cigarret Electrònic (ANCE), patronal del sector. El seu president, Manuel Muñoz, assegura que fa temps que treballen per aturar la sagnia, «amb més seguretat, professionalització i legislació».

LES DADES DE LA DEBACLE // Segons la mateixa patronal, a finals del 2013 Catalunya va arribar a tenir 480 punts de venda. Ara, Manuel Muñoz assegura que no queden més de mig centenar d'establiments. «A Barcelona capital hi queden al voltant de 30 comerços oberts. I de les

Fa vuit mesos a Espanya hi havia 3.500 botigues, ara en queden 400

3.500 botigues que va arribar a haver-hi a Espanya l'any 2013, ara només en queden obertes unes 400». Uns números que el president atribueix a «la campanya de desprestigi que han portat a terme des de fa mesos grans companyies farmacèutiques. Atacs als e-cigarrets que són falsos». També admet, tot i això, que al sector l'ha afectat «l'alt intrusisme» que hi va haver en un primer moment. Muñoz assenyala que la patronal que presideix està elaborant una «guia d'autoregulació del sector».

Sora Ourzat, encarregada de diverses franquiciadores que els últims anys van obrir moltes botigues a Barcelona, així ho certifica: «Som una filial de Let's Smoke, una marca que ja fa 30 anys que està activa a Itàlia. A Catalunya hem tancat més de 40

establiments durant l'últim any, 19 a Barcelona. Encara en queden alguns, però quan expiri el contracte d'un any inicial que tenen els franquiciats, ens temem que molts baixaran la persiana». Al preguntar-li els motius d'aquests possibles tancaments, la noia encarregada és clara i contundent: «El model de negoci es va portar per mal camí. A Itàlia fa anys que funciona. Aquí es va popularitzar i es va fer rendible els primers mesos, però des de fa molt poc ja no ho és».

I és que la proliferació d'aquesta classe de botigues es va produir per diversos motius. Un dels principals: la inexistente regulació que tenia aquesta mena d'aparells en la majoria de països. Així, sumada a les fecció-

Local de lloguer que abans ocupava una de les moltes botigues de cigarrets electrònics que han tancat els últims mesos a Barcelona.

El sector acusa l'impacte de les informacions sobre l'e-cigarret

«Es detecten els primers efectes perjudicials del cigarret electrònic»; «Els metges demanen que es reguli com el tabac»; «Salut restringirà l'ús de l'e-cigarret»; «Nova York prohibeix els cigarrets electrònics en espais públics... i així desenes i desenes de titulars informàtics. Aquest cúmul de notícies publicades des de finals del 2013 «han afectat molt negativament el sector», subratlla la patronal Associació Nacional del Cigarret Electrònic (ANCE).

L'ANCE considera que aquest reguitzell d'informacions també ha contribuït a la caiguda en picat de la demanda del producte que els seus representats comercialitzen.

Un home amb el seu 'e-cigarret' a la terrassa d'un bar de Pamplona.

ÁLVARO BARRIENTOS / AP

► 8 Septiembre, 2014

FRE
PUBLIC AL
NEGOCI

1 El desembre del 2013, Sanitat prohibeix el cigarret amb piles a tots els hospitals i col·legis

2 Un hospital de la Corunya tracta al març un cas de pneumònia que es vincula a l'ús de l'aparell electrònic

3 A finals d'agost, l'OMS insta els governs a vetar l'ús d'aquest artefacte en espais tancats

L'Organització Mundial de la Salut ha recomanat als governs vetar el cigarret electrònic en interiors

tats que es donaven a través d'internet per comprar la matèria primera (la majoria procedent de la Xina i sense cap mena de control) i l'efectiu màrqueting van fer la resta. Ara l'assumpte ha fet un gir radical.

El ja expropietari d'Estanco Puro, una botiga que va obrir el setembre de l'any passat i que llavors va confessar a EL PERIÓDICO que tenia la intenció d'expandir-se per Espanya, va tancar fa només dos mesos. I aquest no és un cas aïllat. Fa tot just

un any, al districte barceloní de l'Eixample, n'hi havia prou de passejar per algun dels seus carrers per detectar la proliferació d'aquesta classe d'establiments en moltes cantonades. Ara, molts dels veïns i comerciants expliquen que les botigues de cigarrets electrònics estan desapareixent, abaixant la persiana tan ràpidament com la van pujar.

Essenz, una altra de les franquícies d'e-cigarrets, explica que des de començament d'any el negoci cada cop va a menys. «L'any passat vam arribar a tenir 15 establiments arreu de Catalunya i ara només en tenim cinc».

CONVENCIÓ MUNDIAL//El debat està servit. «Les tabaqueres, que controlen el mercat dels cigarrets de dalt a baix, no veuen amb bons ulls aquesta mena d'aparells. Encara que ara, algunes estan reaccionant ràpidament i ja estan passant a formar part del negoci, comercialitzant també

El recent informe de l'OMS pot suposar el tret de gràcia per a aquest sector comercial ja en declivi

aquests productes», assegura un venedor de cigarrets electrònics. «Però darrere de les notícies que s'han publicat aquests últims dies [l'informe de l'OMS] hi ha els interessos de moltes de les grans empreses tabaqueres», conclou.

El tret de gràcia que pot comportar la desaparició del negoci dels cigarrets electrònics es va conèixer ara fa uns dies, quan l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va fer públic un informe en què «recomanava insistentment» als estats la prohibició d'utilitzar cigarrets electrònics en espais tancats, i a més a més instava a «endurir» la legislació d'aquesta classe de dispositius. L'OMS equipara l'e-cigarret amb el tabac tradicional.

Unes mesures futures que està previst que es concretin abans de dos mesos, quan els 194 països membres de l'OMS es reunixin en la Convenció sobre el Control del Tabac, que se celebrarà del 13 al 18 d'octubre a Moscou. ≡

Anàlisi

Rodrigo **Córdoba García**

DELEGAT DEL COMITÈ NACIONAL PER A LA PREVENCIÓ DEL TABAQUISME.

El repte de l' 'e-cig'

El cigarret electrònic (*e-cig*) és un dispositiu per subministrar dosis de nicotina que va aparèixer a la Xina el 2003, va arribar a Espanya el 2006 i es va popularitzar el 2013. El líquid dels *e-cigs* és una solució aquosa de nicotina, propilenglicol, glicerol, aromatitzants i aigua. La nicotina és una substància tremendament tòxica i addictiva. Es va fer servir durant dècades com a potent plaquicida i va deixar d'utilitzar-se pels seus efectes tòxics en els agricultors. Una recàrrega del líquid del cigarret electrònic pot acabar amb la vida d'una persona si s'ingereix per via oral i pot provocar greus problemes si s'absorbeix accidentalment a través de la pell. En el transcurs dels últims dos anys s'han incrementat seriosament les intoxicacions per líquids d'*e-cig* que han requerit hospitalització.

L'ús continuat d'aquest tipus de cigarrets suposa el manteniment d'una addicció greu i una forma potencial d'inici de l'addicció en el cas dels menors. A les dosis habituals, augmenta el risc d'infart i vessament cerebral. El propilenglicol és una causa coneguda d'asma infantil i és molest fins i tot per a adults sans que hi estiguin exposats en espais tancats. El vapor d'*e-cigs* produeix una quantitat de partícules fines contaminants molt menor que el fum del tabac però vuit vegades superior als estàndards ambientals recomanats per la Unió Europea (UE). Els nivells de quitrans, dissolvents i metalls pesants són molt baixos, però s'han detectat en moltes marques.

No es tracta de preferir el paduisme a l'Ebola. Es tracta d'evitar la malaltia. És sorprenent que

durant anys aquest producte tingués la mateixa regulació comercial que, per exemple, un encenedor, quan és una cosa que s'inhala directament per via pulmonar i els seus components entren directament a la sang. És evident que és necessària la seva regulació, bé com a remei per ajudar a deixar de fumar o com a producte de tabac. La nicotina farmacològica té, en qualsevol de les seves formes, una regulació estricta i no s'autoritza que sigui usada més enllà de tres mesos. Hi ha sospites creixents que la nicotina modifica l'ADN i té un efecte promotor del càncer. Però cap de les 466 marques d'*e-cigs* ha passat un control sanitari oficial en cap país, i enlloc els *e-cigs* estan aprovats com a medicament. Fora d'això, no hi ha dades conclo-

No hi ha dades definitives que avalin que serveix per deixar de fumar o vèncer l'addicció a la nicotina

ents que recolzin que serveixen per deixar de fumar i vèncer l'addicció a la nicotina.

El que s'ha detectat és un conflicte d'interessos en diversos científics que recolzen l'ús dels *e-cigs* amb la intenció de «reduir riscos». També hi ha portes giratòries en el camp científic. Però els informes recents de l'Organització Mundial de la Salut i de l'Associació Americana del Cor són absolutament concloents a l'hora de desaconsellar avui l'ús de l'*e-cig* amb finalitats terapèutiques. No obstant, no en proposen la prohibició sinó simplement una regulació similar a la que ja existeix per al tabac, com fan la majoria de països. Per part nostra, cap inconvenient moral al fet que es comercialitzi com a producte recreatiu i es faci servir en l'àmbit privat. ≡

Consum i salut ▶ Testimonis

MARC VILA

▶▶ **Desencantada** ▶ Montse Rull fuma tabac i mostra, sobre la taula, el cigarret electrònic que va deixar d'utilitzar.

Històries d'exvapejador

La falta d'informació fiable sobre els 'e-cigarrets' provoca que molts fumadors dubtin a l'hora d'usar-los i tornin al tabac ≡ **Els vapejadors no tenen** garanties que siguin eficaços

|| **M. DOLORS GASULL**
BARCELONA

Ja fa una dècada que es van començar a comercialitzar i, tot i que els últims tres anys els cigarrets electrònics van experimentar un boom a Espanya, molts dels usuaris ja han arraconat aquest dispositiu. Promocionats com una alternativa saludable al tabac, el cert és que els usuaris encara en desconeixen els veritables efectes. Potser aquesta és una de les raons per què perden l'interès a seguir vapejant, que és com es coneix el consum d'aquest vapor.

Els dispositius tracten d'emular la sensació de fumar un cigarret tradicional traient l'ansietat i les ganes de fumar tabac. Fins ara, això convenia molts fumadors, però també molts d'aquests en comencen a desconfiar i no se senten degudament informats.

Hi ha qui ho va provar però no es van sentir prou atret pel producte, com Montse Rull, de 55 anys, que, davant aquests dubtes i la poca informació rebuda, va acabar conclouent que «podria ser pitjor el remei que la malaltia» i va decidir tornar al tabac. El fet que no se n'hagin comprovat l'eficàcia, l'efectivitat i la innocuïtat va fre-

nar aquesta usuària després de tres mesos de consum. Rull creu que ara molta gent ja no el fa servir perquè no és «tan saludable com el presenten», opina.

L'experiència d'Erika García també va ser en va. Amb 21 anys, va voler provar el cigarret electrònic per deixar el tabac. I només va durar una setmana. Durant la prova, seguia tenint «ganes de fumar els cigarrets tradicionals» i assegura que no la va ajudar a deixar-ho ja que ara torna a fumar «el mateix». La noia es queixa de «l'aparatositat» que és «tant del transport com del manteniment» i atribueix a la seva ineficiència el fet que els consumidors perdin interès a provar-lo.

Fidels fumadors

Un informe de l'American Heart Association, que recull diversos estudis sobre les conseqüències del seu consum, destaca que la probabilitat d'abandonar el tabac és igual de baixa amb els cigarrets electrònics que amb els pegats de nicotina.

Els vapejadors, com s'anomena als consumidors dels e-cigarrets, aspiren el vapor d'aigua que generen. Però no és només vapor d'aigua com molts creuen. Els usuaris d'aquests

Aparatositat, poca informació i ineficàcia són els motius pels quals se n'abandona l'ús

No hi ha informes científics concloents sobre els seus possibles efectes en la salut

dispositius segueixen absorbint nicotina o substàncies químiques tòxiques, i fins i tot cancerígenes, que tenen un impacte fisiològic al cervell semblant al del tabac, segons estudis difosos per l'Institut Català d'Oncologia.

Malgrat això, hi ha qui continua vapejant. Tomás Berjaga, de 52 anys, ja fa més d'un any que fuma l'e-cigarret perquè hi va veure l'oportunitat de deixar de fumar el cigarro tradicional. El considera «un substitutiu». Tot i que no sap «si és saludable o no», assegura que li funciona, perquè quan fa exercici es cansa menys. Berjaga afegeix que la seva intenció és deixar definitivament enrere l'hàbit de fumar «a curt termini».

La carència d'evidències científiques que certifiquin l'impacte que pugui tenir a llarg termini per a la salut l'ús d'aquests aparells, l'existent incertesa regulatòria i l'aparatositat dels mateixos e-cigarrets són alguns dels motius que fan tirar enrere alguns fumadors que n'han volgut provar. Mentrestant, altres consumidors segueixen esperant saber definitivament quin risc els suposa per a la salut les substàncies que els subministra l'artefacte a través del seu vapor. ≡